

Психоактивни вещества

Психоактивните вещества (наречени още **психотропни вещества**) са химически субстанции въздействащи главно на централната нервна система. Те създават временни изменения на възприятията, настроението, съзнанието и поведението.

Освен в медицината и фармацевтиката, за лечение на психически заболявания и с терапевтични цели, тези вещества се употребяват, като ентеогени, които предизвикват изменени състояния на съзнанието с духовни и спиритуални цели, като средства за изследване на психиката и не на последно място за удоволствие.

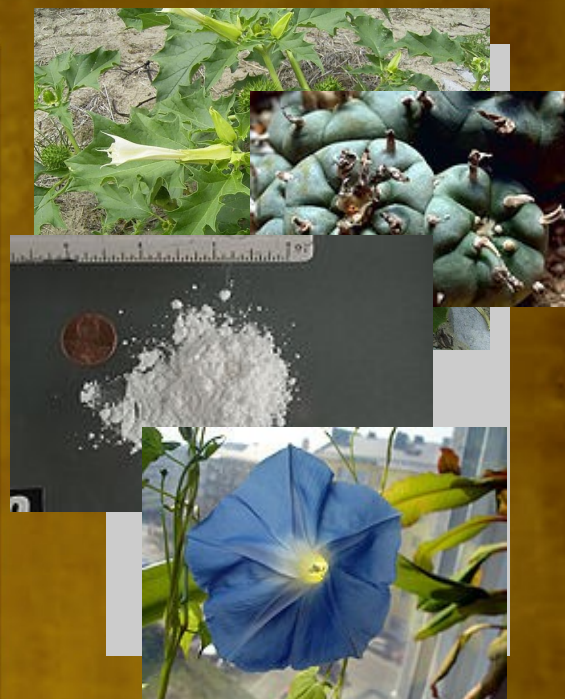

История на употребата

Употребата на психоактивните вещества е стара колкото и човечеството. Скални рисунки на халюциногенни гъби открити в пещери в Сахара са на възраст 11 хил.

години, а рисунки на ритуали свързани с халюциногенни растения в пещери в Танзания и Австралия на повече от 40 хил. години пр.н.е. Психоактивните растения (най-вече халюциногените) са били издигани в религиозен култ от почти всички древни цивилизации съществували на земята.

Древните хора са познавали много добре техните качества и са ги използвали за връзка с Бог, комуникация с духове на починали хора, други разумни същества или животни. Други психоактивни вещества са използвани и с лечебни цели, за проникване в съзнанието на болни хора с цел лекуване (виж Салвия дивинорум). В групови ритуали, употребата им е целяла постигане на колективен транс (между шамани или други "посветени" в тайните) който помагал за решаване на проблеми свързани с общността или племето.

България се намира в трудна епидемиологична обстановка по отношение на злоупотребата с наркотици.

Наркотичното вещество, представляващо най-сериозна опасност за общественото здраве е хероинът, който през последните 5-6 години е бил причина за над 90% от случаите на търсене на лечение в специализираните звена на София. Най-често от над 75% от злоупотребяващите през същия период той се приема венозно.

Средната възраст на търсещите лечение по повод злоупотреба с хероин е спаднала от 24.7 на 22.5 години.

Основни видове психоактивни вещества

Невролептици (антипсихотици) - имат седативен ефект, намаляват възбудата, агресивността и халюцинациите.

Депресанти - вещества, подтискащи централната нервна система и забавящи нейните функции. Това са седативните средства, алкохола, барбитуратите, бензодиазепините, но терминът също така може да се приложи и за опиатите (наркотични аналгетици).

Стимуланти - повишават физическата и (или) психическата активност. Действат на централната и периферната нервна ситема.

Халюциногени - група психоактивни вещества, които чрез въздействие върху рецепторите за серотонин в невроните, предизвикват халюцинации.

Основни видове психоактивни вещества

Алкохолът, кофеинът и никотинът са най-често употребяваните легални психоактивни вещества, а алкохолът е веществото, предизвикващо най-много проблеми. Той въздейства практически върху всички органи и системи. Мнението, че алкохолът не е наркотик е широко разпространено заблуждение, което силно изкривява отношението на обществото към употребата му. Първите данни за алкохола са от около преди 3000 г.пр.н.е., когато египтяните приготвяли и употребявали питие подобно на днешната бира.

Канабис /марихуана/

Други наименования: ганджа, грас, джанка, масур, Марийка, трева, Мери Джейн.

Амфетамини

Други наименования: амфи, амфитеатър, амфетки, спийд.

Хора зависими от психо- активни вещества

*Да бягаш от реалния свят
и да търсиш изход в измамния.
Младост, красота и възможности-
всичко е у тях,
Но остава скрито зад стените на
илюзията,
в която са се потопили.*

*Най-малкото, което можем да
направим,
е да сме с тях. Да им помогнем да
потърсят помощ,
но за това се иска една силна,
сигурна и отговорна любов.
Любов, която да върне вярата им в
себе си,
да пробуди надеждата им за живот,
изживян в свобода, без илюзии,
които мамейки унищожават.*